

UA-2012-R

Seat No. _____

First Year B. A. (Sem. - I) Examination

March/April - 2012

Sanskrit : Paper - I*(Core Course & Elective Course)***(१) रामायणे – अयोध्याकांड : वाल्मीकि (सर्ग १-१२)****(२) संस्कृतभांथी अनुवाद**

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

सूचना

नीचे दर्शायेव निशानीवाणी विगतो उत्तरवडी पर अवश्य लपवी. Fillup strictly the details of signs on your answer book. Name of the Examination : F. Y. B. A. (SEM. 1) Name of the Subject : SANSKRIT : PAPER - 1 Subject Code No. : 2 0 1 2 Section No. (1, 2,.....): Nil	Seat No. : <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> Student's Signature
---	--

- १ (अ) नीचेनाभांथी कोरुपश बेनो अनुवाद करो : ६
- 1 (a) Translate any two of the following : 6
- (१) तेषामपि महातेजा रामो रतिकरः पितुः ।
स्वयंभूखि भूतानां बभूव गुणवत्तरः ॥
- (२) अनेकवर्षसाहस्रो वृद्धस्त्वमसि पार्थिव ।
स रामं युवराजानमभिषिज्वस्व पार्थिवम् ॥
- (३) तेन विभ्राजिता तत्र सा सभाभिव्यरोचत ।
विमलग्रहनक्षत्रा शारदी द्यौरिवेन्दुना ॥
- (४) लक्ष्मणेमां मया सार्धं प्रशाधि त्वं वसुंधराम् ।
द्वितीयं मेऽन्तरात्मानं त्वामियं श्रीरूपस्थिता ॥
- (ब) नीचेनाभांथी कोरुपश बे स-संदर्भ सभजवो : १०
- (b) Explain any two of the following with reference to the context : 10
- (१) उत्तिष्ठ मूढे किं शेषे भयं त्वामभिवर्तते ।
उपप्लुतमधौधेन किमात्मानं न बुध्यसे ॥
- (२) हृष्टाः खलु भविष्यन्ति रामस्य परमाः स्त्रियः ।
अप्रहृष्टा भविष्यन्ति स्नुषास्ते भरतक्षये ॥

- (૩) अवलिप्ते न जानासि त्वत्तः प्रियतरो मम ।
मनुजो मनुजव्याघ्राद्रामादन्यो न विद्यते ॥
- (૪) यस्ते मन्त्रकृतः पाणिरग्नौ पापे मया धृतः ।
तं त्यजामि स्वजं चैव तव पुत्रं सह त्वया ॥

- ૨ રામાયણનું આદિકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૩
- 2 Evaluate Ramayana as a premiered poetry. 13

અથવા / OR

- ૨ મંથરા અને કૈકેયી વચ્ચેનો સંવાદ વર્ણવો. ૧૩
- 2 Write in detail about the conversation between Manthara and Kaikeyi. 13

- ૩ વિવેચનાત્મક નોંધ લખો : (કોઈપણ ત્રણ) ૨૧
- 3 Write critical notes : (any three) 21

- (૧) રામાયણના કર્તા-વાલ્મીકિ.
(1) Valmiki the author of 'Ramayana'.
(૨) અયોધ્યાકાંડના ૧થી ૧૨ સર્ગોમાં આવતા પૌરાણિક ઉલ્લેખો.
(2) Give reference of 1 to 12 ancient sitings.
(૩) રામનું પાત્ર.
(3) The character of Rama.
(૪) વાલ્મીકિની ઉપમાઓ.
(4) Similies of Valmiki.
(૫) વાલ્મીકિની સંવાદકલા
(5) The dialogue - Skill of Valmiki.

- ૪ નીચેનાં પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે પાંચ) ૧૦
- 4 Answer the following questions : (any five) 10

- (૧) રામાયણના સાત કાંડોનાં નામ આપો.
(1) Give name of seven Kands of Ramayana.
(૨) કૈકેયી અને કૌશલ્યા કયા દેશની રાજકુમારી હતી ?
(2) Which regions princess were Kaikeyi and Kaushalya ?
(૩) કવિએ 'વૃદ્ધ' અને 'તરુણી' શબ્દો કયા પાત્રો માટે પ્રયોજ્યાં છે ?
(3) For which characters the poet used words like 'Vrudha' and 'Taruni' ?
(૪) કૈકેયીએ વચન પાલન માટે ઉલ્લેખેલ બે આદર્શ રાજાઓનાં નામ આપો.
(4) Give two names of ideal kings which were suggested by Kaikeyi ?

- (५) मंथराअे कैकेयीने क्या बे वरदानो भांगवानुं सूचव्युं ?
- (5) Which two boons were suggested by Manthara to be asked by Kaikeyi ?
- (६) रामायणनां छंदनी उत्पत्ति क्या प्रसंगे थई डती ?
- (6) In which occasion Ramayana's metre was produced ?:
- (७) राम अने लक्ष्मणनुं भातृत्व कोना जेवुं डतुं ?
- (7) Rama and Laxman's brotherly love was like whom ?

५ नीयेनाभांथी गभे ते बे नो अनुवाद करो :

१०

5 Translate any two of the following :

10

- (१) अस्ति कस्मिंश्चित् प्रदेशे महान् न्यग्रोधस्य पादपः। तत्र वायसदम्यती प्रतिवसतः स्म। अथ तयोः प्रसवस्य काले वृक्षस्य विवरात् निष्क्रम्य कृष्णसर्पः सदैव तदपत्यानि भक्षयति स्म । ततः दुःखितौ तौ स्व प्रियं सुहृदम् श्रृगालम् गत्वा अकथयताम् – भद्र । एकः दुष्टः कृष्णसर्पः वृक्षस्य विवरात् निर्गत्य आवयोः बालकान् भक्षयति । तत् कथ्यताम् तत् रक्षणाय कश्चित् उपायः ।
- (२) कस्मिंश्चित् अधिष्ठाने मित्रशर्मा नाम ब्राह्मणः प्रतिवसति स्म । सः कदाचित् यजमानम् पशुमेकम् अयाचत् । यजमानोऽपि तस्मै शास्त्रोक्तम् पशुमेकम् अयच्छत् । स ब्राह्मणः तम् स्कन्धे कृत्वा सत्वरम् स्वपुरम् प्रस्थितः । मार्गे त्रयः धूर्ताः तस्य सम्मुखाः बभूवुः । ते च तादृशम् पीवरम् पशुम् अवलोक्य अकथयत्—अहो । पश्यन्तु पशोः सौन्दर्यम् । यदि अयम् पशुः प्राप्नोति चेत् वयम् धन्याः भविष्यामः । तदेनम् वञ्चयित्वा पशुमादाय गच्छामः ।
- (३) अस्ति उज्जयिनीवर्त्मप्रान्तरे प्लक्षतरुः । तत्र हंसकाकौ निवसतः । कदाचित् ग्रीष्मसमये परिश्रान्तः कश्चित् पथिकः तत्र तरुतले धनुः काण्डं संनिधाय सुप्तः । तत्र क्षणान्तरे तन्मुखात् वृक्षछायाऽपसृता । ततः सूर्यतेजसा तन्मुखं व्याप्तम् अवलोक्य तत् वृक्षस्थितेन हंसेन कृपया पक्षौ प्रसार्यपुनः तन्मुखे छाया कृता । ततो निर्भरनिद्रासुखिना तेन मुखं व्यादानं कृतम् । अथ परसुखम् असहिष्णुः स्वभावदौर्जन्येन स काकः तस्य मुखे पुरीषोत्सर्गम् कृत्वा पलायितः ।
- (४) तदनन्तरं सर्वे कपोताः तण्डुलकणलोभात् अवतीर्य जालेन बद्धा बभूवुः । ततो यस्य वचनात् तत्र अवलम्बिताः तं सर्वे तिरस्कृर्वन्ति । अतः चित्रग्रीवः उवाच ‘सर्वथा अविचारितं कर्म न कर्तव्यम् । अथ इदानीम् अपि एवं क्रियताम् । सर्वेः एकचित्तीभूय जालम् आदाय उड्डीयताम् । यतः अल्पानामपि वस्तूनां संहतिः कार्यसाधिका । इति विचिन्त्य पक्षिणः सर्वे जालं आदाय उत्पतिताः ।